

نشریه روزانه بیست و نهمین
نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران
شماره ۱۰۲۵۰ اردیبهشت ماه ۱۳۹۵

کتابخانه

مردم از نمایشگاه کتاب و شهر آفتاب نیز بسیار زیاد بود که این امر نشان داد علاقه‌مندان همیشگی نمایشگاه کتاب و دوستداران کتاب، برای سر زدن به غرفه‌های ناشران و بازدید و خرید از تازه‌های نشر خود را به نمایشگاه می‌رسانند.

اختتامیه از غرفه‌های برگزیده نمایشگاه در بخش‌های مختلف تقدیر خواهد شد. بیست و نهمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران که امسال برای نخستین بار در محل دائمی نمایشگاه‌های شهر آفتاب برگزار شد، قرار است به مدت ده سال در این مکان برگزار شود. این جابه‌جایی حاصل تلاش مجموعه عظیمی از مسئولان و متصدیان برگزاری نمایشگاه در وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و همچنین شهرداری تهران بود که همه سعی‌شان را کردند تا نمایشگاهی درخور شأن و جایگاه این رویداد فرهنگی در شهر آفتاب برگزار شود. برخلاف پیش‌بینی‌ها استقبال

سرانجام دفتر بیست و نهمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران هم بسته شد و مراسم اختتامیه این رویداد فرهنگی ساعت ۱۵ شنبه ۲۵ اردیبهشت‌ماه در ضلع شرقی حیاط باغچه ایرانی در شهر آفتاب برگزار می‌شود. مراسمی که در آن شخصیت‌هایی چون علی لاریجانی، رئیس مجلس شورای اسلامی، علی جنتی، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، محمدباقر قالیباف؛ شهردار تهران؛ سید عباس صالحی معاون امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و رئیس نمایشگاه کتاب تهران و اهالی نشر و قلم حضور خواهند داشت. امسال نیز به سنت سال‌های گذشته، در مراسم

بازدید معاون فرهنگی وزیر ارشاد از کارنامه نشر

فرصتی برای آشنایی با دستاوردهای صنعت نشر

طراحی شود که مخاطبان پیش از ورود به نمایشگاه کتاب با این قسمت آشنا شوند تا در جریان تازه‌های نشر قرار بگیرند، چون در این صورت هدفمند به غرفه‌ها مراجعه خواهند کرد. او ادامه داد: «سالن کارنامه نشر امسال نسبت به سال‌های گذشته روند مثبتی داشته و هر چند استقبال خوبی از این غرفه شد اما انتظار و گمان ما بیش از این بود.»

تأکید بر تحقق کاربری‌های کارنامه نشر دیگر نکته‌ای بود که رئیس نمایشگاه کتاب به آن اشاره کرد و افزود: «کارنامه نشر باهدف فرصت‌سازی برای بازدیدکنندگان از نمایشگاه کتاب اجرا می‌شود و باید آن را به گونه‌ای طراحی کرد که امکاناتش تحقق پیدا کند.»

بعد از سخنان صالحی مسئول غرفه کارنامه نشر ۹۴ با تقسیم‌بندی مخاطبان کارنامه نشر گفت: مخاطبان ما به سه دسته تقسیم می‌شوند؛ مخاطبان کتاب، ناشران و پژوهشگران. به همین دلیل کارنامه نشر باهدف خدمت به این سه دسته مخاطب شکل گرفته است

«کارنامه نشر فرصتی برای آشنایی مخاطب‌ها با دستاوردهای یک سال نشر کشور است.»، این مطلبی بود که سید عباس صالحی معاون فرهنگی وزیر ارشاد و رئیس بیست و نهمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران در بازدید از سالن کارنامه نشر به آن اشاره کرد. او در این بازدید گفت که اگر بنا باشد کارنامه نشر برای سال‌های بعد ادامه پیدا کند باید به گونه‌ای

مشاور وزیر فرهنگ تاجیکستان از نمایشگاه کتاب بازدید کرد

دراين باره گفت: «در این دومرتبه از حضور هزاران هزار مردم در سنین مختلف به وجد آمدم. من تازه حال نمایشگاه‌های کتاب زیادی را در گوشه و کنار جهان دیده‌ام ولی نمایشگاه تهران در زمره بزرگ‌ترین و پر مخاطب‌ترین نمایشگاه‌های کتاب جهان است.»

عبدالجبار همچنین اظهار داشت: «باید از این ظرفیت برای تاجیکستان تجربه بزرگی ببندوزیم. زبان، فرهنگ و سنت مشترک بین تاجیکستان و ایران ثروت بزرگ معنوی بین دو کشور است که با تکیه بر آن‌ها می‌توان کارهای بزرگی انجام داد.»

عبد الغفار عبد الجبار مشاور وزیر فرهنگ تاجیکستان روز گذشته راهی شهر آفتاب شد تا هم بازدیدی از نمایشگاه کتاب داشته باشد و هم با سید عباس صالحی معاون فرهنگی وزارت ارشاد دیدار کند.

مشاور وزیر فرهنگ تاجیکستان در دیدار با سید عباس صالحی نمایشگاه کتاب را یکی از باشکوه‌ترین نمایشگاه‌های کشور دانست و گفت که از تماشای قدرت، توان و تلاش بالای ناشران ایران و چاپ کتاب‌های متنوع آن‌ها لذت برده است. او که دو روز را برای بازدید از نمایشگاه اختصاص داده بود

عبدالحسین آذرنگ:

شیوه‌نامه ویرایش تدوین شود

عبدالحسین آذرنگ، نویسنده و پژوهشگر صاحب‌نامی در حوزه نشر به شمار می‌رود. او که برای شرکت در نشست «بایسته‌های ویرایش از نگاه ناشران» به همراه فتح‌الله فروغی به نمایشگاه کتاب آمده بود بر ضرورت تدوین شیوه‌نامه ویرایش از سوی اتحادیه ناشران تأکید کرد چرا که از نظر او: «نشر ایران به دستورالعمل ویرایشی که لازمه کار نشر ماست، احتیاج مبرمی دارد به همین خاطر تدوین یک شیوه‌نامه جامع از سوی اتحادیه ناشران و کتاب‌فروشان ضروری است.» آذرنگ کار ویرایش را ترکیبی از ویرایش زبان دستوری و صوری دانست و گفت: «ویرایش صوری بر پایه شیوه‌نامه نشر است. اگر ناشران شیوه‌نامه پذیرفته‌شده نداشته باشند، ناگزیر ویراستاران باید تصمیم بگیرند که چطور عمل کنند و البته در مورد یک سری مسائل هم توافق کنند.»

او افزود: «تا جایی که من اطلاع دارم اتحادیه ناشران نتوانسته تا امروز شیوه‌نامه‌ای تدوین کند که اختلاف صوری میان ویراستاران از بین برود.» او سایر گونه‌های ویرایش را ساختاری، علمی، محتوایی، استنادی و ... خواند و گفت از این گونه‌ها صحبت نمی‌کند چون: «این شاخه‌های ویرایش در مرحله‌ای قابل بحث است که نشر بنیه اقتصادی داشته باشد که ندارد و مباحث بنیادی نشر و ویرایش به مرتبه رشد خودش رسیده باشد. من درباره ویرایش تصویر هم در این نشست حرف نمی‌زنم چون از فضااحت‌بارترین شاخه‌های ویرایش در ایران ویرایش تصویری است و اگر روزی فرصت کنم نمونه‌های فراوانی از کتاب‌های تصویر یو مصور به شما نشان بدهم خواهید دید که بی ارتباطی متن و تصویر و بی ذوقی‌ها و بی هنری‌ها نشر را اداره می‌کند.» آذرنگ نشر ایران را نیازمند پژوهش بنیادی دانست و افزود: «تدوین شیوه‌نامه‌ای جامع برای ناشران یک ضرورت جدی و لازمه کار نشر ایران است.»

شورای ارزیابی و نظارت اعلام کرد

نقد کردن بن کارت‌های نمایشگاه تخلف است

رئیس شورای ارزیابی و نظارت نمایشگاه تهران با هشدار به غرفه داران گفت که در صورت نقد کردن بن کارت‌های خرید کتاب، با متخلفان به طور جدی برخورد خواهد شد.

امیرزاده افزود: اجرای نظارت بر فعالیت‌های غرفه داران در نمایشگاه تاب و پیشگیری از تخلف‌ها و برخورد با متخلفان گفت: «تمام گزارش‌های وارد شده به هیئت نظارت بر اجرای ضوابط نمایشگاه بررسی می‌شود و در هر یک از سالن‌ها به طور مجزا مسئولان نظارتی حضور دارند. با تعامل ناشران دانشگاهی، عمومی، بین الملل و کودک و نوجوان عملاً تلاش بر کاهش میزان تخلف‌هاست. ما پیش از تشکیل پرونده به غرفه دارهای متخلف به طور شفاهی تذکر می‌دهیم و دو ساعت به افراد فرصت داده می‌شود. اگر در این مدت برای حل و فصل و دست برداشتن از اقدام‌های بیرون از ضوابط نمایشگاه دست برداشتند که ادامه‌ی پیگیری منتفی است در غیر این صورت اخطار کتبی داده می‌شود. دو ساعت پس از اعلام اخطار کتبی هم در صورتی که غرفه دار بر اجرای رفتار خلاف ضوابط اصرار داشته باشد برای او تشکیل پرونده می‌شود و در کمیته‌ی رسیدگی به تخلفات بررسی می‌شود و متناسب با تخلفات احکام صادر می‌شود.»

امیرزاده با هشدار بر نقد نکردن بن کارت‌های کتاب تصریح کرد: «بحث نقد کردن بن‌ها محوری‌ترین موضوعی است که مورد بحث قرار می‌گیرد. وزارت ارشاد از میان پنج میلیون دانشجو در کشور می‌تواند تا سقف سیصد هزار دانشجو با عرضه‌ی بن کارت کتاب حمایت کند. در شرایطی که با محدودیت منابع مالی روبرو هستیم اصلاً و ابداً آنسانی و منصفانه نیست که بن کارت‌های تهیه‌شده برای خرید کتاب به مصرف دیگر برسند و از این رو ما برای صیانت از حقوق ناشران و مؤلفان و مخاطب‌های کتاب قطعاً با متخلفان برخورد می‌کنیم.»

امیرزاده ادامه داد: «از مجموعه ۵۰۰ گزارش داخلی و بین‌الملل، ۸۵ رأی موارد تخلف صادر شده که عبارت‌اند از عرضه کتاب‌های افست فاقد مجوز، فروش آثار سایر ناشرین، واگذاری غرفه به غیر، ارائه کالای غیر از کتاب، نقد کردن بن خرید کتاب، عدم توجه به تذکرات و شئون اسلامی در زمینه عفاف و حجاب. در نتیجه تا به امروز شصت و چهار غرفه از نمایشگاه سال آینده و نمایشگاه‌های استانی محروم شده‌اند همچنین تا پایان نمایشگاه این غرفه‌ها تعطیل خواهند بود.»

سپس در ادامه این نشست توکل صدیقی گفت: «ارسال گذشته یک سری قوانین برای کسانی که در حوزه نشر و کتاب تخطی کردند وضع شد و هدف ما اصلاح این افراد است. طبق آماری که تا دیروز گزارش شده، گزارش‌ها فراتر از ۵۰۰ مورد بوده که از این ۵۰۰ مورد ۱۸۰ غرفه اخطار کتبی گرفتند و از این ۱۸۰ غرفه ۳۱ غرفه تعطیل و ۱۵۰ غرفه نیز روند خود را اصلاح کردند. انشا الله با جمع‌بندی گزارش‌ها در ثبت‌نام سال آینده از این گزارش‌ها بهره‌برداری خواهیم کرد. از ورود ناشران متخلف پیشگیری می‌کنیم.»

حضور غرفه کودکان کار در نمایشگاه کتاب

جمعیت دفاع از کودکان کار و خیابان در بیست و نهمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران حضور دارد. این نهاد سازمانی غیردولتی است که با شعار «لغو کار کودک همین امروز ممکن است» در نمایشگاه کتاب تهران نیز در نمایشگاه کتاب تهران مجموعه آرزوها و ترس کودکان از کار در یک کتاب جمع‌آوری شده است. همچنین بسته‌هایی شامل نقاشی کودکان و لیون‌هایی که نقاشی‌های این کودکان بر روی آن‌ها چاپ شده است به نفع کودکان کار به فروش می‌رسد. این غرفه در سالن B ناشران عمومی قرار دارد.

کیفیت خدمات کتابخانه‌های عمومی به کودکان

نشست «کیفیت خدمات عمومی کتابخانه‌های عمومی کشور به کودکان» روز شنبه ۲۵ اردیبهشت‌ماه در سرای اهل قلم کودکان و نوجوانان برگزار می‌شود. این نشست ساعت ۱۰ و ۳۰ دقیقه تا ۱۲ و ۳۰ دقیقه روز شنبه (۲۴ اردیبهشت) با حضور مهرناز خراسانچی و مریم امید خدا در سرای اهل قلم کودک و نوجوان برگزار می‌شود.

نقش اقوام ایرانی و ادیان الهی در وفاق ملی

نقش اقوام ایرانی و ادیان الهی در تحکیم وحدت و وفاق ملی در سرای اهل قلم بیست و نهمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران بررسی می‌شود. سرای اهل قلم ساعت ۱۰ و ۳۰ دقیقه شنبه ۲۵ اردیبهشت‌ماه میزبان این نشست است که به همت اداره کل مجامع، تشکل‌ها و فعالیت‌های فرهنگی برگزار می‌شود علی‌فریدونی و علیرضا احمدی سخنرانان می‌کنند. سرای اهل قلم در بخش کمیته‌های فرهنگی جنب‌نماد نمایشگاه کتاب ضلع غربی واقع شده است.

پیش از تشکیل پرونده به غرفه دارهای متخلف به صورت شفاهی و کتبی تذکر می‌دهیم

رایزن فرهنگی چین با رئیس نمایشگاه کتاب دیدار کرد
جاده ابریشم مسیر فرهنگی دو کشور باشد

استقبال مردم از نمایشگاه کتاب و حضور پرشمار ناشران رایزن فرهنگی چین را هم شگفت‌زده کرد. او که با حضور در سالن تشریفات به دیدار سید عباس صالحی رئیس بیست و نهمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران رفته بود بر لزوم تعامل فرهنگی میان دو کشور ایران و چین تأکید کرد. بن‌ها گنگ، در این دیدار گفت که برای نخستین بار

است به نمایشگاه کتاب تهران می‌آید و استقبال و حضور گسترده مردم ایران از این نمایشگاه او را به شوق و هیجان آورده است. او افزود: «من عاشق کتاب‌خوانی هستم و از این که می‌بینم مردم ایران هم این قدر کتاب را دوست دارند بسیار خوشحالم چون در این فضا می‌توانیم تعامل فرهنگی بسیاری خوبی باهم داشته باشیم.»

رایزن فرهنگی چین افزود: «کتاب‌خوانی باعث رشد و اعتلای فرهنگ یک کشور می‌شود. ما به دنبال مجموعه‌ای از تبادلات فرهنگی در عرصه‌های مختلف هستیم و معتقدیم نمایشگاه کتاب می‌تواند در این زمینه گام مهم و مؤثری بردارد.» او همچنین گفت: «معتقدیم به دلیل علاقه ایرانیان به کتاب، دو کشور ایران و چین فرصت تعامل بیشتری با یکدیگر خواهند داشت تا جاده ابریشم فارغ از مسیر بازرگانی، مسیر فرهنگی دو کشور هم باشد.»

زادگاه خیام و عطار پایتخت کتاب شد

عطر عتیق کتاب در کوچه باغ‌های نیشابور

سارا حیدر نژاد ▶ دیروز در نمایشگاه کتاب تهران صحبت از شهری بود که به گفته استاد شفیع کدکنی بیش از ۲ هزار و ۷۰۰ اندیشمند در سطح عطار و خیام داشته است؛ نیشابور. شهری که یکی از شناسنامه‌های فرهنگی ایران است و امسال به صورت نمادین به عنوان پایتخت کتاب کشورمان انتخاب شده است. به همین دلیل نشست برای سخن گفتن درباره چگونگی انتخاب این شهر و برنامه‌های مسئولین برگزاری این برنامه در سرای قلم بیست و نهمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران در شهر آفتاب برگزار شد. در این نشست سید عباس صالحی معاونت فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، سید رضا صالحی امیری رئیس سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران، دکتر محمود اسعدی پژوهشگر، نویسنده و دبیر چهره‌های ماندگار، دکتر غلامحسین مظفری فرماندار ویژه شهر نیشابور و عباس کرخی رئیس اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی نیشابور حضور داشتند.

طول دو هفته اخیر در نیشابور اتفاقات مهمی در سطح جهانی پیش آمده است. ما در دو هفته قبل میهمان اندیشمندان، شرق شناسان و نیشابور شناسان بزرگی از سراسر دنیا بودیم و توانستیم با آن‌ها بحث و تبادل نظر داشته باشیم. باید در این مسیر همه دستگاه‌ها به‌ویژه رسانه ملی با ما همکاری بیشتری کنند. درست است که سیستم‌های اداری امکان برگزاری چنین برنامه‌ای را در شهر نیشابور فراهم کرد اما این NGO ها و مردم به معنای واقعی بودند که کار را به اتمام رساندند. ریچارت دوولت شرق شناس شهیر آمریکایی دو هفته قبل پس از سال دوباره به ایران آمده بود و با وضعیتی که در کنگره برگزار شده در شهر نیشابور دید و همه‌ای که او را مورد استقبال قرار دادند تصمیم گرفت به‌زودی برای شروع تحقیق و پژوهشی تازه راهی ایران و شهر نیشابور شود.

اسعدی: تأثیر فرهنگ روی اقتصاد

در کتاب تاریخ نیشابور نوشته دکتر شفیع کدکنی آمده است که این شهر حدود ۲۷۰۰ دانشمند در حد عطار و خیام داشته. بیش از ۲۵۰۰ نفر از این اندیشمندان نام‌های عربی داشتند. این نام‌گذاری‌ها سلطه فرهنگ عربی در آن دوران در ایران و به‌ویژه نیشابور را نشان می‌دهد. اهمیت فرهنگ به این حد محدود نمی‌شود و تا جایی ادامه می‌یابد که بر اقتصاد یک کشور اثرگذاری می‌کند. با این توضیحات امروز کشوری مثل ترکیه از مدفن مولانا در قونیه حداکثر استفاده‌های اقتصادی و درعین حال فرهنگی را می‌برد و با این حرکت هم فرهنگ خودش را به کشورهای دیگر جهان معرفی می‌کند و هم با کسب درآمد از حضور توریست‌ها و علاقه‌مندان به مولانا در هرسال به اقتصاد مردمش کمک می‌کند.

کرچی: نگاهمان به‌سوی آینده است

باوجود تاریخ برجسته و قابل افتخار شهر نیشابور ما به گذشته تکیه نمی‌کنیم چون هر کس به گذشته خودش تکیه کرد از آینده غافل شد. مادر کارگروهی که برای پیشبرد برنامه‌های ارائه‌شده مان داریم ۵ برنامه کلی را به عنوان هدف شهر نیشابور در دو سالی که پایتختی کتاب را بر عهده داریم در نظر گرفته‌ایم. کتاب توزیع عرضه، کتاب برنامه مناسبتی قدرشناسی، کتاب هنر و اطلاع‌رسانی، کتاب و مشارکت عمومی و در نهایت شبکه مجازی پایتخت کتاب ایران ۵ اصلی است که مادر طول این مدت باید بتوانیم به‌خوبی آن‌ها را پیش ببریم. ما در شهر نیشابور از طریق میزان بازدید علاقه‌مندان به کتاب در روز در کتابخانه شریعتی، بارها در سطح کشور رتبه اول را به خود اختصاص داده‌ایم. همین آمار در بازدید از یک کتابخانه نسبتاً کوچک در نیشابور نشان‌دهنده علاقه‌مندی مردم شهر نیشابور به کتاب و کتاب‌خوانی است.

صالحی:
هرسال که از
ادامه طرح
پایتخت کتاب
می‌گذرد، تعداد
شهرهای درگیر
با موضوع کتاب
بیشتر می‌شوند

جایگاهی در سطح نیشابور دست یابند منتها به این شرط که ویژگی‌های فرهنگی خود را از گردوغبار بزایند. من و دوستان در وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی کار خاصی انجام ندادیم. ما فقط بستری را آماده کردیم و مردم و مسئولین شهر نیشابور دست‌به‌دست هم دادند تا این اتفاق بیفتد. نکته مهم در این بین توجه به کتاب‌خوانی پس از اتمام دوره ۲ ساله شهر نیشابور به عنوان پایتخت نمادین کتاب در ایران است. این حرکت نباید فقط به سال ۹۵ و ۹۶ محدود شود و باید به عنوان جزوی از هویت ذاتی نیشابور حفظ شود.

مظفری: به میراثی که داریم افتخار می‌کنیم

افتخار ما اهالی نیشابور این است که میراث دار تمدن بزرگی هستیم که شهرمان پیش از اسلام به آن تعلق داشته است. نکته جالب درباره نیشابور اهمیتش در دوره اسلامی است. این شهر تعداد قابل ملاحظه‌ای از عرفا، فیلسوفان، شاعران و اندیشمندان بزرگ جهان اسلام را در دامن خود پرورش داده است. ناگفته نماند که ما این میراث را محدود به شهر نیشابور نمی‌دانیم. به اعتقاد من همه شهرهای ایران و جای جای جهان صاحب میراث و دستاوردهای هم علمی و فرهنگی شهر نیشابور هستند. خوشبختانه در

صالحی: نیشابور قطب ادبی جهان اسلام
این شهر قطب ادبی جهان اسلام و ایران، قطب دینی جهان اسلام و ایران، قطب هنری جهان اسلام و ایران و قطب علمی و فرهنگی معاصر ایران به حساب می‌آید. ما در مسیر انتخاب نیشابور به عنوان پایتخت کتاب در سال ۹۵ رهنمون‌های دکتر صالحی امیری و همکارانشان در شورای سیاست‌گذاری بهره‌مند شدیم. با تمام برنامه‌ریزی‌هایی که انجام شده است در مرحله اول باید دید در بحث کتاب مشارکت اجتماعی چگونه ایجاد می‌شود؟ هدف ما این است که به امید خدا و با برنامه‌ریزی مشخص رقابت علمی و سبقت در خیرات را بین شهرهای مختلف کشور ایجاد کنیم. نکته مهمی که ما برای انتخاب شهرهای کاندید شده مدنظر قرار دادیم این بود که برنامه‌های ارائه‌شده از سوی هرکدامشان تا بیشترین حد ممکن تعهد اجرایی شدن و اساساً قابل اجرا باشد. هرسال که از ادامه این طرح می‌گذرد، تعداد شهرهای درگیر با موضوع کتاب بیشتر می‌شوند. با این توضیح توصیه من به همه متصدیان چنین برنامه‌هایی در شهرهای مختلف این است که پس از پایان دو سال که مدت زمان اجباری عمل به طرح‌ها در جهت گسترش کتاب‌خوانی است، هم‌دست از کار در این بخش نکشند و راه موفقیت در زمینه فرهنگ به‌ویژه کتاب را ادامه دهند.

صالحی امیری: لباسی مناسب برای شهر نیشابور

پایتخت کتابی برای نیشابور لباس برازنده‌ای است. این شهر به لحاظ جغرافیایی، تاریخی و حوزه‌های علوم مختلف به عنوان منطقه‌ای شاخص شناخته می‌شود اما منهای بحث جغرافیایی، تاریخی و حوزه‌های مختلفی هم که نیشابور در آن‌ها شاخص و مثال‌زدنی است، این شهر را باید را باید یک قطب فرهنگی مهم در ایران دانست. این شهر در دوران انقلاب و جنگ تحمیلی بیش از ۲۴۰۰ شهید را به انقلاب اسلامی و نظام تقدیم کرده. اگر شهرهای دیگر هم بخواهند می‌توانند به

محمدعلی مهدوی راد از نظارت بر کتاب‌های نمایشگاه بیست و نهم می‌گوید:

همه دغدغه دین و سلامت جامعه را دارند

حجت‌الاسلام والمسلمین محمدعلی مهدوی راد عضو هیئت انتخاب و خرید وزارت ارشاد و عضو شورای سیاست‌گذاری نمایشگاه بیست و نهم کتاب است. با این عضو شورای سیاست‌گذاری نمایشگاه بیست و نهم درباره شیوه کارهای نظارتی و چندوچون بر خورد با کتاب‌های مشکل‌دار گفت‌وگو کرده‌ایم:

اول از کلیت بحث نظارت در بیست و نهمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران بگویید و روندی که طی شد.

در بخش خارجی و مشخصاً بخش عربی (البته در بخش لاتین حجم کمی آنچه مورد بررسی و نظارت و برخورد قرار گرفت بیشتر بود) از لحاظ کمی بر خورد کمتری وجود داشت. طبیعتاً در سه مرحله این اتفاق می‌افتد. یک‌بار بر اساس فهرست‌های که ارسال می‌شود مسائل را مورد توجه قرار می‌دهیم و تذکر می‌دهیم. در مرحله بعد وقتی کتاب‌ها وارد گمرک نمایشگاه می‌شود نظارت تقریباً دقیقی انجام می‌شود. بعد از آن نوبت به غرفه‌ها می‌رسد. وقتی کتاب‌ها را می‌خواهند وارد غرفه‌ها کنند به صورت طبیعی کتاب‌ها مورد نظارت قرار می‌گیرند. در آن بخش یک گروه قابل توجه از فضلا و اساتید و اهل دانش حوزه و دانشگاه کارها را انجام می‌دهند و بعد از کارهای اولیه‌ای که این استادان انجام می‌دهند، یک گروه ۷ نفره دوباره نگاه آن‌ها و بررسی‌هایشان را نظارت‌نهایی می‌کنند و آن نظارت‌نهایی حرف آخر را می‌زند تا بر اساس آن کتاب‌ها از غرفه جمع‌آوری شود یا جمع شده‌ها وارد غرفه نشوند و یا حتی دوباره به غرفه‌ها بازگردند.

خود ناشران در هم‌این امر با شما همکاری کردند؟

بعد از سال‌های زیادی که ناشران در نمایشگاه حضور پیدا می‌کنند و کتاب‌هایشان را به نمایشگاه می‌آورند به صورت تقریبی خود آن‌ها

متوجه مسائل می‌شوند. باید انصاف به خرج داد و گفت خود ناشران تا حدود زیادی به این مسائل توجه می‌کنند و کتاب‌هایی که در سال‌های قبل با آن‌ها برخورد شده را در سال بعد وارد نمایشگاه کتاب نکنند. اشکال مهمی که در نمایشگاه وجود دارد و مربوط به نمایشگاه‌های دیگر هم می‌شود به کتاب‌هایی بازمی‌گردد که به وکالت به نمایشگاه کتاب می‌آیند؛ یعنی خود ناشر اگر به صورت مستقیم شرکت کند و در مورد کتابش مشکلی وجود داشته باشد در سال بعد آن کتاب را به نمایشگاه نمی‌آورد اما مشکل آنجاست که در بسیاری از مواقع ناشران به وکالت کتاب‌های خود را می‌فرستند. به عنوان مثال امسال ناشر بسیار خوب لبنانی شیعه همدل و همراه با انقلاب داشتیم که کتاب‌های ناهنجاری را آورده بود که با آن‌ها برخورد شد. باین وجود خود او هم استدلال کرد که کتاب را به واسطه آورده و با مسئله هم بسیار راحت برخورد کرد. در مجموع نظارت‌ها بسیار دقیق بود. به گمان من شاید حتی مورد باقی‌مانده تا روز آخر به اندازه تعداد انگشتان دست هم نباشد. بعضی از جریان‌ها هم که وارد ماجرا شده بودند و بررسی‌هایی انجام داده بودند در جلسه‌های نهایی که باهم داشتیم تعداد کتاب‌هایی را که روی آن‌ها انگشت گذاشته بودند و تحلیل کرده بودند که نباید در نمایشگاه باشد بسیار اندک بود. از سوی دیگر برخی از آن کتاب‌ها هم بر اساس معیارهایی که ما داریم مشکل‌چندان قابل توجهی نداشت. نظارت امسال خیلی خوب بود. من باید این تذکر

را بدهم که حتی در سال‌های خیلی قبل هم حضرت آیت‌الله سبحانی بسیار حساس بودند و همیشه بر گروه چند نفره ما تأکید می‌کردند که در نمایشگاه حضور داشته باشیم و البته همیشه هم این حضور اتفاق می‌افتاد. از سوی دیگر نوعاً گزارش را معاونت فرهنگی در تمام این سال‌ها به مراکز مهم که باید اطلاع داشته باشند اطلاع می‌دهند. خیلی از این موارد هم گفتنی نیست. آن سیاه‌نمایی‌ها هم متأسفانه طبق معمول وجود دارد و البته الآن کمی شدیدتر است ولی مبنایی‌تر و دقیق‌تر و علمی‌تر نیست متأسفانه.

اگر امکانش هست هم در بخش خارجی و هم در مورد بخش داخلی در مورد تفاوت نظارت و کتاب‌هایی که مشکل داشتند یا به نحوی تخلفی درونشان اتفاق افتاده که جمع‌آوری شده‌اند هم توضیح بدهید...

شورای انقلاب فرهنگی قانونی دارد که در هیئت نظارت تبدیل به یک آیین‌نامه خیلی دقیق شده است. بر اساس آن آیین‌نامه که مبتنی بر قانون شورای انقلاب است قاعدتاً با کتاب‌ها برخورد می‌شود و بر اساس همان قانون هم برخورد انجام شده است. به عنوان مثال نمونه‌ای در حوزه علوم سیاسی بود که اولاً کتاب چاپ ۱۳۸۰ بود و آن کتاب که مورد نظر بود ۶ جلدی بود که از میان آن‌ها تنها یک جلد و درون آن یک جلد هم تنها یک صفحه مشکل داشت. از سوی دیگر برخی از کتاب‌ها متنی هستند و مربوط به متون کهن می‌شوند. این متون کهن طبیعتاً مطالبی را دارد. به عنوان مثال تفسیر فخر رازی یا تفسیر طبری. هیچ وقت نباید توقع داشته باشیم متون کهن کلامی یا تفسیری یا تاریخی ۱۰۰ درصد همان چیزهایی را که ما می‌گوییم نوشته باشند. ما به صورت موردی بر اساس همان قانونی که به آن اشاره کردم کارها را انجام داده‌ایم. من قبلاً هم درباره اصل نظارت نشر در ایران (نه صرفاً در نمایشگاه) یکی دو بار در مصاحبه‌ها گفته‌ام واقعاً هیچ‌کسی نه‌ما و نه مسئولان قبلی ادعای نظر نهایی و بی‌عیب نداشته‌اند. مهم این است که بدانیم همه دغدغه دین دارند و همه دغدغه ایمان جامعه و سلامتشان را دارند. این که عده‌ای خیال کنند خودشان متدین‌تر هستند و دغدغه‌شان بیشتر است خلاف حق و دور از انصاف است؛ و الله هیچ‌کسی دلش نمی‌خواهد کتابی را که مطمئن است بر ایمان جامعه ضرری دارد نشر دهد. خود ما گاهی متهم می‌شویم به این که کمی سخت‌گیرانه‌تر برخورد می‌کنیم. بالاخره هرکسی برای خودش زاویه‌نگاهی دارد. همه باید مراقب باشیم و بدانیم هر چه بیشتر با تأمل برخورد کنیم بهتر خواهد بود

بحث نظارت و برخورد با کتاب‌ها در نمایشگاه کتاب تهران بر اساس مصوبه‌ی شورای عالی انقلاب فرهنگی صورت گرفته است

گشت و گذاری در متفاوت ترین غرفه های نمایشگاه کتاب بیست و نهم

وقتی کتاب خوانی در دل روستا زنده می شود

روستاهایی که بسیاری از امکانات را ندارند، اما برخلاف شهرهای بزرگ و پر امکانات، همچنان تمام تلاش خود را می کنند که به هر طریقی که می شود، سرانه ی مطالعه ی خود را افزایش دهند تا بتوانند با رشد فرهنگی خود از نیل مقصود نهایی شان که همان سعادت معنوی است باز نمانند. در واقع این غرفه ها به نوعی ادامه ی جشنواره روستاها و عشایر دوستدار کتاب است که معاونت امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، با مشارکت تشکلهای مردم نهاد و دستگاه های فرهنگی آن را برگزار کرد. در اولین دوره جشنواره روستاها و عشایر دوستدار کتاب، روستاهای رحیم آباد از توابع کرمان، زامنجان از توابع اراک، دهکهان از توابع کهنوج، ابراهیم آباد از توابع اشکذر یزد، ینگچه از توابع مریوان، گوگ تپه از توابع مهاباد، ابویسان از توابع جغتای خراسان رضوی، رمین از توابع چابهار، پوده از توابع دهقانان اصفهان و خرماکلا از توابع قائم شهر برگزیده شدند.

محمد معلق یکی از اتفاقات مهم نمایشگاه بیست و نهم را می توان برپایی چهار غرفه ی روستایی در نمایشگاه دانست. در این دوره از نمایشگاه چهار غرفه در غرب سالن های ۱۱ شکل نمایشگاه بین المللی کتاب تهران - «شهر آفتاب» قرار داشتند که به منظور آشنایی مردم با چهار روستای عشایری و دوستدار کتاب برپا شده بود. این غرفه های چهار تایی شامل غرفه ی روستاهای: «چهار روستایی / از توابع گناوه / استان بوشهر»، «روستای دهکهان / استان کرمان»، «روستای شمس / استان یزد» و یک روستای دیگر بود - روستای آخر یک روز مانده به اتمام نمایشگاه به روستای خود بازگشتند - سعی داشتند تا با برپایی غرفه، روستای خود را به عنوان یکی از قطب های کتاب خوانی ایران معرفی کنند. هر چهار روستا در سال های مختلف به عنوان روستاهای دوستدار کتاب معرفی شده اند و توانسته اند با کمترین میزان حمایت، به صورت مستقل و با کمک مردم خود فرهنگ کتاب و کتاب خوانی را ترویج دهند.

روستای دهکهان

کویر و شن های دانایی

روستای «دهکهان» یکی از روستاهای توابع کهنوج در استان کرمان است. یکی از روستاهایی که به عنوان روستاهای برتر دوستدار کتاب معرفی شده است و همانند دیگر روستاهای حاضر در نمایشگاه بیست و نهم از سمت وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در اقدامی زیبا به نمایشگاه دعوت شد تا به معرفی خود بپردازد. اقدام وزارت ارشاد برای دعوت از این روستاها جای تقدیر بسیار دارد، اما عدم اطلاع رسانی درباره ی حضور آنان در نمایشگاه به گونه ای که باعث دیده شدن آن ها شود، یکی از نقاطی است که به این اقدام خدشه وارد می کند. امید به آن که این اقدام در سال های آینده و در موقعیت های دیگر به گونه ای بهتر رخ دهد. اما در باب معرفی روستای «دهکهان» باید بگوییم که این روستا دارای کتابخانه ای است که به نام سه نفر از اولین اعضای آن نام گذاری شده است. کتابخانه ی «فاطمه ها». سه فاطمه ای که برای رشد و ترویج کتاب خوانی در روستایشان در

سن حدوداً ۹ سالگی به عضویت این کتابخانه درآمدند تا در بدترین شرایط کمبودهای بتوانند از کتاب های این کتابخانه استفاده کنند. در حال حاضر روستای «دهکهان» یکی از روستاهای برتر در بین روستاهای دوستدار کتاب در کشور است این در حالی است که کتابخانه هنگامی که در تیرماه سال ۱۳۸۹ راه اندازی شد به عنوان «کوچک ترین کتابخانه ی کشور» شناخته می شد.

هر چند که اکنون به لطف مردم و تعدادی از خیرین و بعضی ارگان ها دیگر کوچک ترین کتابخانه ی کشور نیست. راستش را بخواهید تنها دلیل این امر وجود مردمی کتاب دوست است. وجود فاطمه هاست که کتاب را در کویر زنده نگه داشته و نگذاشته اند که شن های روان، گردی بر خاطر کتاب و کتاب خوانی نباشند. آن ها با همت عالی خود توانستند این امر مهم را همچنان در دیار محروم «دهکهان» زنده نگه دارند.

در سال ۹۳ و در اولین جشنواره ی روستاهای دوستدار کتاب در کشور این کتابخانه به همت تمامی فعالان و زحماتشان آن به عنوان کتابخانه ی برتر روستاهای دوستدار کتاب انتخاب شد. اتفاقی که امید می رفت با حضور آن ها در این دوره از نمایشگاه کتاب تهران به شناخت هر چه بیشتر آن ها و کمک رسانی بهتر برای ارتقای سطح کیفی خدمات ارائه شده در این کتابخانه منجر شود.

یادداشت

جای خالی اهدای کتاب به روستاهای دوستدار کتاب

نیاز بیشتر مردم به کتاب ندارد و نخواهد داشت که این اتفاق اگر بیافند قطعاً به فروش بیشتر ناشران نیز به طور مستقیم و نه حتی غیرمستقیم کمک خواهد کرد. این روزها که در سکوت غرفه های روستایی گذشت، اما هیچ وقت برای خواندن دیر نیست. برای خواندن نیازهای فرهنگی کشور و برای خواندن کتاب به وسیله ی کودکان و مردمانی که در محروم ترین مناطق کشور نیز، عطش خواندن دارند. عطشی به مراتب بیشتر از هر کس دیگر در این دیار. فراموششان نکنیم که اگر چنین شد خود فراموش می شویم.

مگر چقدر هزینه دارد؟ به خصوص برای ناشرانی که این روزها، توانسته اند فروش خوبی داشته باشند. ما هم می دانیم که صنعت نشر به خودی خود با بحران مالی روبه روست، اما اهدای چند جلد کتاب از سوی هر کدام از این انتشاراتی ها چیزی از سوددهی مالی آن ها کم نمی کند. بلکه حتی به نوعی سرمایه گذاری بلندمدت برای آن ها به حساب می آید. ترویج فرهنگ کتاب خوانی، ثمره ای جز رشد فرهنگی و در نتیجه

خرید کتاب اتفاقی فرهنگی است و خواندن آن به مراتب فرهنگی تر. اما از هردوی این اتفاقات بهتر و خوشایندتر، اهدای کتاب و ترویج خواند کتاب است. بیش از ۵۳ میلیارد کتاب در نمایشگاه امسال به فروش رفته است. این آمار است که از طریق مسئولان مربوطه اعلام شده است. حال چرا این چهار روستا سهمی از آن تراکنش عظیم مالی نبرده اند؟ چرا آنان هم چنان در گیر و دار خرید تنها چند جلد مانده اند؟

روستای چهار روستایی

تلاشی به گرمای بوشهر و به وسعت خلیج فارس

روستای «چهار روستایی» از توابع شهرستان «گناوه» استان بوشهر است که جمعیتی بالغ بر ۳ هزار نفر دارد. این روستا در کنار رودخانه‌ی «شور» واقع شده است. در سال ۱۳۸۴ هجری شمسی تیمی مشترک از پژوهشکده‌ی باستان‌شناسی به سرپرستی دکتر حسین توفیقیان و تیمی انگلیسی به سرپرستی پیت کارتر محوطه‌ای باستانی را در اطراف این روستا شناسایی کردند که بعدها با کمک مطالعات و کاوش‌های دکتر حسین عزیزی خزانقی و بررسی سفال‌های به‌دست‌آمده در سال ۱۳۹۱ منجر به پیرده برداشتن از تمدنی ۷ هزارساله در این منطقه شد. این تنها یک معنی دارد و آن حضور زندگی در پهنه‌ی سواحل نیلگون خلیج فارس و در روستای «چهار روستایی» ست. مردمی با این پیشینه‌ی تاریخی باید که این چنین دوستدار

فرهنگ و ارتقای روزافزون آن. این کتابخانه در طی یازده سال فعالیت خود توانسته است مجموع ۲۱ هزار جلد کتاب را برای استفاده‌ی مردم روستا جمع‌آوری کند که به نسبت تعداد اعضای آن عدد قابل توجهی است، و نشان‌دهنده‌ی همت عالی اهالی و دوستداران کتاب در این روستا است. آن‌ها با حضور در نمایشگاه بیست و نهم سعی داشتند تا با معرفی روستای خود به عنوان یکی از روستاهای دوستدار کتاب در نمایشگاه، شاید بتوانند که ناشران را راضی کنند تا همکاری بیشتری را با این فعالان فرهنگی - که توان مالی بالایی ندارند - به عمل آورند.

یکی دیگر از مشکلات این روستا و دیگر روستاهای مشابه برای خرید کتاب این است که ناشران کتاب‌های خود را با همان قیمتی در اختیار آن‌ها قرار می‌دهند که در اختیار دیگر کتاب‌فروشی‌ها قرار می‌دهند و این مسئله که این دوستان توان مالی و حمایتی دیگر کتابخانه‌هایی را که در شهرهای بزرگ قرار دارند در اختیار ندارند، نادیده می‌گیرند. اگر انتشاراتی هدف و خواسته‌اش را ترویج هرچه بیشتر فرهنگ بیان می‌کند، چرا باید از انجام کمک به تعدادی از این روستاها و کتابخانه‌هایشان چشم‌پوشی کند؟ همان‌طور که امروز و بعد از اطلاع‌رسانی به تعدادی از این نشرها به وسیله‌ی دوستان خبرنگار، بعضی از آن‌ها در حد توان و امکان خود به این کتابخانه‌ها کتاب هدیه کردند و یا خواهند کرد. این به معنای صدقه دادن نیست، این به معنای جامه‌ی عمل پوشاندن به تمام شعارهای ترویج فرهنگ است و بس.

کتاب باشند. هر چند بسیاری از امکانات اولیه و مورد نیاز زندگی در این روستا به سختی به دست می‌آید؛ اما آن‌ها از تلاش برای کتاب‌خوانی دست برنداشته‌اند. از نظر جغرافیایی - انسانی و مردم شناختی، «چهار روستایی» از چهار طایفه‌ی بزرگ تشکیل شده است که هر طایفه در قسمت معینی از روستا سکونت دارند. زبان مردم این روستا فارسی با گویش لری است و دین آن‌ها اسلام شیعی است. در روستایی با این پیشینه‌ی تاریخی، کتابخانه‌ای وجود دارد که در سال ۱۳۸۴ هجری شمسی راه‌اندازی شده است و مردم آن را به نام کتابخانه‌ی «امام جواد (ع)» می‌شناسند. این کتاب‌خانه توانسته است در سال‌های مختلف در رقابت با دیگر کتابخانه‌های روستایی دوستدار کتاب در استان بوشهر و در سطح کشور، مقام‌های مختلفی از جمله روستای برتر دوستدار کتاب در سال ۱۳۹۴ از میان ۸۰۰ روستا و کتابخانه‌ی برتر روستایی استان بوشهر در سال ۱۳۹۲ نائل آید. اما نکته‌ی مهم این آمار و این تحلیل‌ها نیست.

این روستا توانسته است با همین امکانات محدود خود نزدیک به ۳۰ درصد مردم روستا را یعنی جمعیتی نزدیک به ۹۰۰ نفر عضو بگیرد که از این تعداد ۶۵ نفر آن کودکان و نوجوانان این روستا هستند. کتابخانه‌ی امام جواد (ع) در کنار دسترسی کتاب برای اعضا کلاس‌های فرهنگ بسیاری نیز برای اعضا و کلیه‌ی مردم روستا برقرار می‌کند. این یعنی تلاشی همه‌جانبه برای ترویج

روستای شمسی

شمس کتاب‌خوانی در شهر آفتاب

تعدادی کتاب نیز برای روستایشان تهیه نمایند که با بودجه‌ی محدود آن‌ها به ۱۴ عدد کتاب بیشتر نرسید. این در حالی است که دانشجویان این روستا که توانسته بودند بن کارت دانشجویی تهیه کنند نیز، تمام بن‌های خود را صرف خرید کتاب برای روستا کردند اما باز هم پاس‌خگوی نیازهای روستایشان نبوده است

مواصلاتی کشور به شغل تجارت مشغول بوده و مدام در سفر بودند، خود را موظف می‌دانستند که برای اهالی روستا کتاب تهیه کنند و به روستا بفرستند تا مردمشان از رشد و ارتقا محروم نمانند. در این روستا در مجموع چهار کتابخانه‌ی کوچک و مختلف وجود دارد که شاید بتوان مهم‌ترین آن را «کتابخانه‌ی حیدری» دانست. کتابخانه‌ای که به صورت خصوصی و به همت حاج آقا حیدری در این روستا راه‌اندازی شده است و هم‌اکنون شامل ۶ هزار جلد کتاب می‌شود که در دسترس عموم مردم قرار دارد. به غرضی این روستا که سرزنش متوجه می‌شود که دلیل این مردم ذاتاً اهل کتاب و فرهنگ و هنر هستند، غرضی که با امکانات کم اما با سلیقه‌ای بسیار دوست‌داشتنی دیگران هر عابری را که از نزدیک آن بگذرد به خود معطوف می‌کنند. آن‌ها امسال برای معرفی خود به نمایشگاه آمدند، اما سعی داشتند تا بتوانند

روستای «شمسی» یکی از روستاهای استان یزد است. این روستا که مانند دیگر روستاهای حاضر در نمایشگاه از برگزیدگان جشنواره‌ی روستاهای دوستدار کتاب است، به شهر آفتاب معروف است. اتفاق جالبی ست حضور اهالی شهر آفتاب در نمایشگاه کتاب تهران - «شهر آفتاب». این روستا که از توابع شهرستان اشکذر و در ۳۵ کیلومتری جاده‌ی یزد-مید قرار دارد، از لحاظ تاریخی میراث‌دار قرون متفاوت تاریخی کشور عزیزمان ایران است. وقتی از شمسی نام می‌بریم یعنی می‌خواهیم قدیمی‌ترین جلوه‌های مدنیت استان یزد را در دیوارهای قطور قلعه‌ی کهنه و در استراحتگاه تاریخ چند هزارساله کاروانسرای کهنه جستجو کنیم.* تهیه‌ی کتاب و ترویج کتاب‌خوانی در این روستا مربوط به زمان حال و این چند سال اخیر نمی‌شود. از گذشته‌های دور مردم روستا که به واسطه‌ی قرار گرفتن در کنار راه

حاشیه و متن برپایی نمایشگاه کتاب تهران به روایت حسین صفری رئیس کمیته اجرایی و رفاهی

امسال همه برای کتاب کار کردند

یک روز مانده به پایان نمایشگاه پای حرف‌های مدیری نشستیم که مسئول کمیته اجرایی و رفاهی نمایشگاه بود. کسی که به گفته خودش از «سرویس بهداشتی تا تأمین ویرلس» بر عهده‌ی او و همکارانش در کمیته اجرایی و رفاهی بوده است. حسین صفری تنها باقی‌مانده از ستاد اجرایی نمایشگاه کتاب تهران در محل نمایشگاه‌های بین‌المللی است. او به مدت ده سال است که مدیر کمیته اجرایی نمایشگاه بین‌المللی کتاب است.

در مورد نمایشگاه کتاب امسال، مهم‌ترین موضوع انتقال و جابه‌جایی از محل سابق نمایشگاه به «شهر آفتاب» بوده است. کمیته اجرایی درباره‌ی این جابه‌جایی چه کارهایی را انجام داد و چه تمهیداتی را دید؟

خب قطعاً می‌دانید که نمایشگاه کتاب تهران، پرمخاطب‌ترین نمایشگاه کتاب در جهان است و حتی از لحاظ وسعت، بعد از نمایشگاه کتاب فرانکفورت در رتبه‌ی دوم قرار دارد، به همین علت همواره نگرانی‌هایی برای جابه‌جایی آن وجود داشت و حتی در دوره‌های مختلف روسای جمهور به‌طور مستقیم این قضیه را بررسی می‌کردند تا اینکه از شهریور سال ۱۳۹۴ مسئله‌ی بررسی شهر آفتاب و رصد آن برای نحوه‌ی برگزاری به‌وسیله‌ی کمیته اجرایی (که به‌طور مستقیم مسئول این امر بود) آغاز شد. از دی‌ماه سال گذشته ما برای برگزاری هر چه بهتر این نمایشگاه در این محل استقرار پیدا کردیم تا بتوانیم خودمان را به‌جای مخاطبان و مردم قرار دهیم. همین‌طور تمامی مسائل را (از ترافیکی، حمل‌ونقل گرفته تا رفاهی) در ۱۹ صفحه و مجموع ۱۹۰ آیتیم نوشته و بررسی کردیم. امسال اقدام ویژه‌ی ما این بود که هم‌زمان با انجام کار زیربنایی به‌وسیله‌ی دوستان بسیار عزیز و پرتلاش ما در مجموعه‌ی شهرداری، ما نیز فعالیت‌های رفاهی و اجرایی نمایشگاه را پیش بردیم تا بتوانیم در اسرع وقت این محل را برای برگزاری نمایشگاه کتاب تهران آماده کنیم. من این جمله را واقعاً باید بگویم و شعار هم نیست که امسال همه برای کتاب بودند، همان‌طور که در طول برگزاری نمایشگاه کتاب برای همه بود. امسال بیش از ۷۰ سازمان و نهاد (آتش‌نشانی و اورژانس و هلال احمر گرفته تا پلیس و سازمان راهنمایی و رانندگی و بسیاری ارگان‌های دیگر که بدون اسم همه‌ی آن‌ها در این مجال امکان‌پذیر نیست) با ما همکاری داشتند. جدا از جانمایی سالن‌ها ما باید در محوطه ایستگاه امانات و آتش‌نشانی و استراحتگاه و نمازخانه‌ها را نیز جانمایی می‌کردیم تا بهترین حالت را برای مخاطبان ایجاد کنیم. در اول ما به مشکل برخورد کردیم، چون مردم مسیر خود را رفتند تا حدودی در پیدا کردن مسیر غرفه‌های دلخواهشان به مشکل برخورد کردند اما با گذشت زمان همه چیز به روند طبیعی خود

در یک برهه‌ی کوتاه زمانی. طبیعتاً کمبودهایی دارد؛ اما در مجموع اتفاق بزرگ و خوبی بود.

در حوزه‌ی عمران و زیرساخت چطور؟

می‌دانید که ما باید اینترنت توزیع می‌کردیم. حدود ۴ هزار دستگاه کارت‌خوان به‌فروشنده‌ها می‌دادیم و نزدیک به ۶۰۰ خط تلفن را راه‌اندازی می‌کردیم. این‌ها نیاز به یک زیرساخت دیتا داشت که چون اولین بار بود که در این محل برگزار می‌شد، ما با مشکلاتی روبه‌رو بودیم اما بعد از گذشت یکی دو روز تمامی مشکلات حل شد. موضوع بعدی در حوزه‌ی خدمات عمرانی و رفاهی موضوع سرویس‌های بهداشتی بود و مجموع خدمات رفاهی مثل نیمکت‌های پارکی و استراحتگاه‌ها برای مردم که تا حدود زیادی توانستیم آن‌ها را پوشش دهیم، اما من همیشه گفتم ما این استقبال مردم را نتوانستیم به‌طور کامل پوشش دهیم، ولی آنچه هست بیش از ۵ هزار محل نشیمن و میلمان شهری است که برای رفاه حال مردم تدارک دیده شده است. حوزه‌ی بعدی ایمنی و امنیت بود. یکی از نکاتی که مدنظر ما بود و سرفصل کار ما نیز قرار گرفت، ایمنی و امنیت بود. با توجه به اینکه در فضای مجازی هم ذهنیت خوبی را نسبت به این محل ایجاد نکرده بودند ما می‌بایست در این حوزه بسیار کامل و دقیق عمل می‌کردیم. برای همین با مجموعه‌ی سازمان‌های ایمنی و نهادهای مرتبط از جمله اورژانس و هلال احمر و بسیاری دیگر از ماه‌های گذشته جلسات متعددی داشتیم و آن‌ها را نیز در جانمایی لحاظ کردیم از دیگر مسائل مهم این نمایشگاه موضوع نظافت نمایشگاه بود. این را می‌توانی در تیتربیاورید که ما از سرویس‌های بهداشتی تا ویرلس را باید پوشش می‌دادیم و به آن‌ها فکر می‌کردیم.

یکی از مشکلات بارانی شدن هوا بود و چکه کردن سقف‌ها، آیا

به این مسئله فکر نکرده بودید؟

بگذارید این‌طور بگویم که هر بنایی بعد از ساخت احتیاج به آزمون دارد. این بنا که تازه ساخت است، به علت کمبود وقت دوره‌ی آزمون و در اصطلاح لکه‌گیری آن انجام نشده بود. وگرنه سازه‌ی اینجا هیچ مشکلی ندارد. در ضمن بیشتر آب در روزهای بارانی از سقف نیامد و بیشتر آن از کف آمد زیرا قیرگونی کف کامل نشده بود. این‌ها در هر مکان تازه‌سازی طبیعی است به خصوص اگر به علت فرصت اندک نتوانسته باشید که آزمون کنید و معایب احتمالی را رفع کنید؛ اما کاری که ما کردیم این بود که از دیروز گروهی متخصص فعالیت خود را برای عایق کردن این موارد شروع کرده‌اند و اگر دقت کرده باشید آن‌ها در حال کار دیده‌اید

نمایشگاه کتاب تهران، پرمخاطب‌ترین نمایشگاه کتاب در جهان است و حتی از لحاظ وسعت، بعد از نمایشگاه کتاب فرانکفورت در رتبه‌ی دوم قرار دارد

بازگشت و من می‌توانم بگویم که ما در ۹۰ درصد جانمایی خود دقیق عمل کردیم.

نمایشگاه امسال در کل چند هزار متر مربع بود؟

۱۲۰ هزار مترمربع که ۱۰ هزار مترمربع آن برای بخش‌های اداری هست، مثل تشریفات و ستاد اجرایی و بخش‌هایی از این قبیل. ۱۱۰ هزار مترمربع آن زیربنای قسمت‌های نمایشگاهی است.

در حوزه‌ی حمل‌ونقل توانستیم با جلسات متعددی که از دوام‌پیش با دوستان فعال در این حوزه مانند سازمان ترافیک و راهبر و راهنمایی و رانندگی و بسیاری دیگر داشتیم، کارها را به‌پیش ببریم و بالاخره در نمایشگاه کتاب پایانه‌ی اتوبوس‌رانی و ایستگاه تاکسی راه‌اندازی شد. مترو نیز که دغدغه‌ی اصلی ما در این حوزه بود طی فعالیتی جهادی توسط دوستان و همکاران ما در سازمان شهرداری به‌صورت بسیار جدی پیگیری و راه‌اندازی شد.

اما آقای صفری، در مورد پارکینگ‌ها دو مسئله وجود داشت. اول اینکه بسیار دور بود و دیگر اینکه پارکینگ‌ها زمین‌هایی خاکی بودند که برای پارک خودرو مناسب نبود.

شما در نظر داشته باشید که انتقال پارکینگ‌ها به فضایی نزدیک‌تر امکان‌پذیر نبود. چون در نمایشگاه که فضای احداث پارکینگ به‌اندازه‌ای که جواب‌گو باشد، نبود. در ضمن انتقال ماشین‌ها مراجع‌کنندگان به داخل نمایشگاه از لحاظ امنیت نیز کار درست و اصولی محسوب نمی‌شود. در مورد خاکی بودن آن نیز خوب این پارکینگ اولین سال است که تأسیس می‌شود و آن هم

▲ اردیبهشت، ماه کتاب است و نمایشگاه کتاب، نمونه و نمادی زنده برای کتاب و کتابخوانی، اما چرا کتاب‌ها مهم‌اند؟ چرا باید کتاب خواند و به کتابخوانی اهمیت داد؟ این پرسشی است که هنرمندان و کارشناسان به آن پاسخ می‌دهند:

پاسخ هنرمندان و اهالی فرهنگ به یک پرسش

چرا کتاب؟

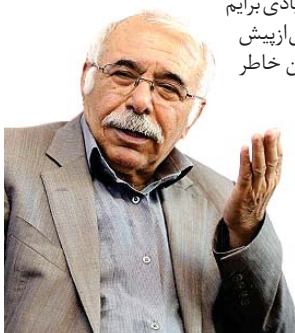
محمدعلی بهمنی / شاعر و ترانه‌سرا

موسی‌الرضا ثروتی / نماینده مجلس

هیچ چیز جایگزین خانواده نیست

از من بهتر است این سؤال به نحو دیگری پرسیده شود. باید از من پرسید چرا شعر؟ چون من در این عالم زیست کرده‌ام، من از خواندن شعر زیبا بسیار لذت می‌برم و از سرودن چنین شعری هم طبیعتاً شاد می‌شوم. کشش من به کتاب و خاصه شعر به دوران طفولیت بازمی‌گردد. علاقه‌ام به شعر تا آن حد بود که در هشت سالگی اولین شعرم چاپ شد. آشنایی من با فریدون مشیری یکی از بزرگ‌ترین شانس‌های زندگی‌ام بود. من و برادرانم به‌صورت خانوادگی در چاپخانه ریشه داشتیم. یادم است سه ماه تابستان مرا هم به چاپخانه بردند تا در خانه شیطانی نکنم. در آن چاپخانه صفحه‌ی شعری درمی‌آمد که آقای مشیری مسئولیتش را به عهده داشت. لازم است بگویم شعر در خانه‌ی ما مثل سفره‌ای بود که به‌صورت روزانه دوسه بار پهن می‌شد. در آن سال‌ها برادران مرا به‌زور پای شعر خوانی می‌نشاندند. حتی اگر در مورد شعری که خوانده‌شده بود سؤالی می‌کردند و من نمی‌توانستم جواب بدهم کتک هم می‌خوردم. در خانواده ما مادرم شعر می‌خواند و من گوش می‌کردم. بعد آشنایی‌ام با آقای مشیری

ایشان هم کتاب‌های شعر زیادی برایم آورد و علاقه‌ی ایجادشده بیش از پیش گسترش پیدا کرد. به همین خاطر است که معتقدم خانواده و محیط در ترغیب کودکان به نوشتن و خواندن نقش بسیار تعیین‌کننده‌ای دارد که هیچ چیز دیگری را نمی‌توان به‌عنوان جانشینش برگزید.

محمد پنجمی / ملی‌پوش اسبق فوتبال

تاریخ یک ملت

وضعیت مطالعه و کتاب‌خوانی آن گونه نیست که بایسته ملتی با پشتوانه فرهنگی بالای ملت ما است. درباره‌ی اقبال نامناسب جامعه‌ی ما به کتاب و کتاب‌خوانی دلایل زیادی بیان شده که به نظر من مهم‌ترین آن‌ها گرفتاری‌های مردم است؛ به گونه‌ای که تنها طبقه‌ای خاص به‌طور معنادار به سمت مطالعه گرایش دارند. شاید آن‌هایی که به لحاظ مالی دغدغه‌ای ندارند و از آرامش بیشتری برخوردارند، به کتاب گرایش بیشتری دارند. از سوی دیگر سانسور از عوامل دیگری است که در این زمینه تأثیرگذار است. برادر من ناشر است و این عرصه را تجربه کرده. مدام با من درباره این قضیه که گاهی سخت‌گیری‌های سلیقه‌ای در مورد کتاب‌ها باعث مجوز ندادن به کتاب‌ها می‌شود، صحبت می‌کند. به‌عنوان کسی که امروز در

عرصه‌ی مربی‌گری فعالیت می‌کنم باید کتاب‌های به‌روز موجود در حوزه‌ی خود را بخوانم. اتفاقاً در آخرین کلاسی که شرکت کردیم هم کتاب‌هایی به ما دادند که باید آن‌ها را مطالعه کنیم. از دوران جوانی کتاب‌های رمان را می‌خواندم و به قصه‌ها و داستان‌های قرآنی هم علاقه داشتم. می‌توانم ادعا کنم تاکنون چندین بار این‌اين قصص قرآنی را دوره کرده‌ام. رمان‌هایی را که بستر داستانی مناسبی دارند و در خصوص سرنوشت و تاریخ یک مملکت سخن می‌گویند، دوست دارم

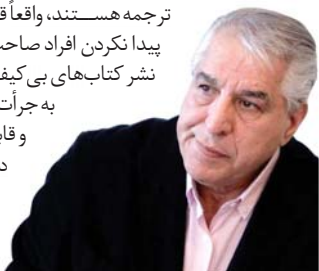
کتاب دریچه‌ای است به‌سوی دنیای واقعیت‌ها و حقایق. آنچه شما در دنیا و آخرت نیاز دارید با مطالعه کتاب به دست خواهید آورد. در دنیا هم کتاب‌خوانی غیر از نگاهی که ممکن است ما داشته باشیم و بحث‌های معنوی را درباره‌ی آن مطرح کنیم، با نگاهی مادی توسعه‌یافته؛ اما توسعه‌اش طوری است که از ما خیلی جلوتر هستند. متأسفانه ما اهتمام جدی در این مسیر نداشته‌ایم و افزایش مطالعه در کشور را خیلی ناباورانه پی می‌گیریم. اگر به آمار نگاه کنید، خواهید دید وضعیت پژوهش و فرهنگ کتاب‌خوانی در کشور ما جایگاه ضعیفی دارد که این موضوع باعث تأسف است. متأسفانه پژوهش هم در کشور جایگاه ضعیفی دارد؛ در حالی که در کشورهای پیشرفته ۷ الی ۸ درصد تولیدات ناخالص داخلی به این مسئله اختصاص داده می‌شود؛ اما در ایران فقط سه‌دهم درصد است. این موضوع قرار بود در برنامه‌ی دولت به نیم درصد از تولیدات ناخالص داخلی برسد؛ اما به آن حد نرسیده، این نشان می‌دهد که هم دولت نسبت به این امر کم‌توجه می‌کند و هم وزارتخانه‌ها به آن توجهی ندارند؛ در حالی که اثر مستقیمی بر فعالیت‌های آن‌ها دارد. باید این را بدانیم که رشد و توسعه‌ی علمی در تمام زمینه‌ها، به‌ویژه در حوزه‌های فرهنگی و اجتماعی، ارتباط تنگاتنگی با گسترش و توسعه فرهنگ کتاب‌خوانی دارد. بنابراین معتقدم باید اهتمام ویژه‌ای درباره‌ی این موضوع داشته باشیم و باید در این مسیر تلاش‌های زیادی انجام دهیم. تلاشی که از حالت عادی باید بیشتر باشد. اگر بخواهیم نگاهی زودبازده داشته باشیم در قدم اول باید دسترسی به کتاب را آسان‌تر کنیم به همین دلیل معتقدم برای زمان کوتاه، برگزاری نمایشگاه کتاب در استان‌ها و شهرستان‌ها بسیار ضروری است. شما اگر زمان برگزاری نمایشگاه را ببینید مشاهده خواهید کرد مردم استقبال بسیار زیادی دارند، پس باید از این ظرفیت استفاده کرد. به نظر من فرهنگ کتاب‌خوانی باید با کمک و تلاش وزارتخانه‌های آموزش و پرورش، علوم، رسانه‌های جمعی به‌ویژه صداوسیما و دستگاه‌های ذی‌ربط توسعه یابد. بخشی از وظایف آن‌ها را باید با برنامه‌ریزی جامع تقویت و گسترش دهیم، اما تاکنون این اتفاق به‌صورت جدی نیفتاده است. برنامه‌ریزی‌ها آن‌طور که از ظواهر برمی‌آید، خیلی نگاهی بلندمدت ندارد و تلاشی جدی در این مسیر صورت نگرفته، به همین دلیل من وضعیت را مناسب نمی‌دانم.

محمد مشحون / رئیس فدراسیون بسکتبال

کعبه کتاب‌های ورزشی مناسب در بازار کتاب

رهبر معظم انقلاب بارها در رابطه با مطالعه و اهمیت آن در غنای فرهنگی جامعه صحبت کرده‌اند. ولی متأسفانه آن‌طور که باید در جامعه به کتاب و مطالعه بهاداده نمی‌شود. مسئله الگوبرداری از کشورهای توسعه‌یافته در زمینه‌ی فرهنگ بسیار مهم است. در جوامعی که میزان مطالعه در حد مطلوبی قرار دارد، به فرهنگ‌سازی از دوران کودکی و در مدارس، توجه ویژه‌ای شده است. ما اگر خواهان رسیدن به چنین نقطه‌ای هستیم، باید با برنامه‌ریزی و صرف هزینه و زمان فرهنگ مطالعه و ایجاد علاقه و انس با کتاب را از مدارس و در سنین پایین شروع کنیم. لازم است به‌عنوان چهره‌ای که سال‌هاست در ورزش فعالیت می‌کنند، بگویم کیفیت کتاب‌ها در حوزه ورزش که بیشتر ترجمه هستند، واقعاً قابل انتقاد است. به دلیل ورود پیدا نکردن افراد صاحب‌نظر در حوزه‌ی ورزش، شاهد نشر کتاب‌های بی‌کیفیت در بازار هستیم. به‌نوعی که به جرأت می‌توان گفت منابع مناسب و قابل استفاده انگشت‌شماری در زمینه‌ی ورزش به‌صورت مکتوب در کشور موجود است.

پرفروش‌های ادبیات داستانی جهان در نمایشگاه کتاب

دنیای جادویی کلمات

▲ ادبیات داستانی در حوزه ترجمه، یکی از بخش‌های پر مخاطب در نشر کشور به شمار می‌آید و بر این اساس، ناشران سعی می‌کنند هر سال تازه‌ترین و موفق‌ترین آثار داستانی جهان را ترجمه و منتشر کنند. در ادامه، مروری داریم بر پرفروش‌های این بخش در نمایشگاه بیست‌ونهم:

بل کانتو

رمان «بل کانتو» نوشته «آن پچت» که جوایز ادبی اورنج وین / فانکر را در سال ۲۰۰۲ به دست آورده هم‌اکنون با ترجمه‌ای از محمد عباس آبادی روانه بازار کتاب شد. آن پچت، نویسنده آمریکایی در سال ۱۹۶۳ در لس آنجلس متولد شد و در شش سالگی به همراه خانواده‌اش به نشویل تینسی نقل مکان کرد. پس از فارغ التحصیلی در رشته هنر و پشت سر گذاشتن کلاس‌های داستان‌نویسی تحت نظر اساتید برجسته، موفق به کسب بورسیه جهت ورود به مرکز هنرهای زیبای پراوینس تاون ایالت ماساچوست شد، جایی که اولین کتاب خود را در سال ۱۹۹۲ نوشت. او تاکنون شش رمان به چاپ رسانده است. این نویسنده رمان بل کانتو را در سال ۲۰۰۱ نگاشت، که بیش از یک میلیون نسخه از آن در ایالت متحده به چاپ رسید و تا به حال به ۳۰ زبان ترجمه شده است.

او در این رمان که رنگ‌بوی رئالیسم جادویی دارد ماجرای یک گروگان‌گیری را به تصویر می‌کشد که در حین اجرای یکی از بهترین خوانندگان اپرا در عمارت معاون رئیس‌جمهور یکی از کشورهای آمریکای جنوبی (که در داستان فقط به اسم کشور میزبان از آن یاد می‌شود) رخ می‌دهد. در بخشی از این کتاب آمده است: «شاید قبل از تاریکی مطلق به سمت او حرکت کرده بود، شاید هم دستانش را بالا برده بود. احتمالاً جنبش یا حرکتی صورت گرفته بود، چون تمام افراد حاضر در سالن بعداً بوسه‌ای را به خاطر داشتند. رمان «بل کانتو» در ۳۷۶ صفحه، با شمارگان ۱۱۰۰ نسخه و به قیمت ۳۰ هزار تومان از سوی انتشارات افراز منتشر شده است.

زبان گل‌ها

رمان «زبان گل‌ها» نوشته «ونسادیفن باخ» که از پرفروش‌ترین‌های نیویورک تایمز به شمار می‌آید، با ترجمه فیروزه مهرزاد منتشر شده است. این اثر که تاکنون به ۴۰ زبان ترجمه شده است، درباره زندگی دختری به نام «ویکتوریا» است. تنها ارتباطی معنی‌دار و ویکتوریا با جهان از طریق گل‌ها و معانی آن‌هاست. گلفروشی محلی، استعدادهای او را کشف می‌کند و او متوجه می‌شود موهبت کمک به دیگران از طریق انتخاب گل‌ها را دارد. در این میان فروشنده‌ای مرموز در بازار گل، جواب سوال‌های ویکتوریا را از دردناکی از گذشته‌اش را می‌داند اما... در بخشی از این کتاب آمده است: «پنج دلاری

گل فروش را تا کردم و در جورابم گذاشتم و از آن محله بیرون رفتم. هنوز صبح زود بود. هنگامی که از خیابان میشن رد می‌شدم کافی شاپ‌ها تازه یکی یکی باز می‌شدند. در تقاطع خیابان بیست و چهارم و آلاباما وارد یک دکه‌ی پلاستیکی صورتی شدم. دوساعت را به خوردن دونات گذراندم و منتظر شدم مغازه‌های کوچک خیابان والنسیا باز شوند. ساعت ده، باقی‌مانده‌ی پول‌هایم را شمردم - یک دلار و هشتاد و هشت سنت - و تا پیدا کردن مغازه‌ی پارچه‌فروشی قدم زدم. یک متر روبان سفید ساتن و یک سنجاق سر مروارید خریدم. «رمان «زبان گل‌ها» در ۴۰۰ صفحه، با شمارگان ۱۱۰۰ نسخه و به بهای ۲۵ هزار تومان از سوی انتشارات آموت روانه بازار کتاب شد.

پس از تو

جلد دوم رمان «پس از تو» نوشته «جوجو مویز» با ترجمه‌ای از مریم فتحی منتشر شده است. این رمان در ایام برگزاری بیست و نهمین دوره نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران به چاپ سوم رسید. لوسیا کلارک، دختر پرستاری که در دنیای بزرگتری به رویش گشوده شده است، می‌رود تا زندگی را از سر بگیرد و آهنگی دیگر از بودن خویش بنوازد. پس از تحول عظیمی که در او رخ داده است، با تجربه جدیدی روبه‌رو می‌شود و شرایط به گونه‌ای رقم می‌خورد که یک بار دیگر بر سر دوراهی می‌ایستد اما...

در قسمتی از این رمان می‌خوانیم: «به بابا نگفتم که داریم می‌آییم. نمی‌دانستم چطور باید موضوع را مطرح کنم. اتومبیل‌ها بیرون خانه پدرم پارک کردم و دقیقه‌ای همین‌طور ننشستم. از پنجره اتومبیل بیرون را نگاه می‌کرد و من متوجه بودم خانه پدرم در مقایسه با خانه آن‌ها کوچک و یک جورایی ملال‌آور به نظر می‌آید. وقتی به لی‌لی گفتم که مادرم حتماً ناهار نگه‌مان می‌دارد، پیشنهاد داده بود گل بخریم. برای کسانی که تا حالا ندیده بود. «جلد دوم رمان «پس از تو» نوشته «جوجو مویز» در ۵۵۲ صفحه، با شمارگان ۱۱۰۰ نسخه و با قیمت ۳۴ هزار تومان از سوی انتشارات آموت منتشر شده است.

مرا به کنگاراکس نبر

رمان «مرا به کنگاراکس نبر!» نوشته «آندری کورکوف» با ترجمه‌ای از آبتین گلکار از سوی نشر افق منتشر شده است. آندری کورکوف متولد سال ۱۳۶۱، نویسنده اوکراینی در رمان‌هایش

زبان گل‌ها
نوشته ونسادیفن باخ

پس از تو
نوشته ونسادیفن باخ

پس از تو
نوشته جوجو مویز

مرا به کنگاراکس نبر
نوشته آندری کورکوف

شیاد
نوشته جان گریشام

به واقعیت‌های بلوک شرق پس از فروپاشی شوروی می‌پردازد. او در رمان «مرا به کنگاراکس نبر» (۲۰۰۸) تصویری تکان‌دهنده از این دوران ارائه می‌دهد و نشان می‌دهد چگونه افراد مختلف به شکل‌های متفاوت در قبال گذشته‌ی تاریخی کشور خود واکنش نشان می‌دهند.

توروسوف نمی‌فهمید که همکاری‌اش شوخی می‌کند یا جدی حرف می‌زند. محموله را در روز تمام رها کنند و از قطاری بیرون بروند که ممکن است هر لحظه به حرکت درآید و آن‌ها را وسط برف و زمستان سبیری جا بگذارد؟ در بخشی از این کتاب می‌خوانیم: «توروسوف اندیشید: همه‌ی اجزای طبیعت از چیزهایی تشکیل شده و می‌شود که لازم نیست کاری برایشان انجام شود. ولی مگر انسان می‌تواند بی خیال از این‌ها بگذرد، مگر می‌تواند با دیدن شیئی ناشناس، مثلاً یک سنگ یا هر چیز دیگر، به فکر استفاده احتمالی از آن نباشد؟ مگر می‌تواند سنگ را برای کف دستش اندازه نکند؟ انسان نظم را ابداع کرد و در تمام طول زندگی مشغول برقراری این نظم در بین چیزها، اشیاء و هر پدیده‌ای است که بتوان لمسش کرد...»

رمان «مرا به کنگاراکس نبر!» نوشته «آندری کورکوف» که از زبان اصلی (روسی) به فارسی ترجمه شده است، با شمارگان ۱۱۰۰ نسخه و به قیمت ۱۰ هزار و ۵۰۰ تومان روانه بازار کتاب شد.

شیاد

رمان «شیاد» نوشته جان گریشام با ترجمه‌ای از مریم حاجی علیرضا از سوی نشر افق منتشر شده است. این اثر رکورد پرفروش‌ترین کتاب نیویورک تایمز در سال ۲۰۱۲ را از آن خود کرد. نویسنده در این رمان به معضلات حقوقی و کاستی‌های قانونی کشور آمریکای پرداز. جان گریشام (۱۹۵۵ - آمریکا) ابتدا در رشته حقوق دانشگاه می‌سی‌سی‌پی تحصیل کرد و مدتی در شهر آکسفورد به وکالت مشغول شد. او به نوشتن رمان‌های حقوقی و دادگاهی معروف است. بیشتر رمان‌های گریشام به زبان‌های زنده‌ی دنیا ترجمه و تبدیل به فیلم سینمایی شده‌اند.

در رمان شیاد (۲۰۱۲) وکیل سیاه‌پوست به پولشویی متهم و ده سال روانه زندان شده است، اما ماده‌ی ۳۵ قانون جزایی را خوب می‌شناسد: هر زندانی اگر یک قاتل خطرناک را لو بدهد بخشیده خواهد شد!

در این رمان آمده است: «شش ساعت بعد دو مأمور سیاه‌پوست افس‌بی‌آی در کلپ و لوت سه پلاک آن طرف‌تر از پایگاه نیروی دریایی نورفولک، میز رزرو کردند. شبیه به کارگران ساختمان لباس پوشیده بودند و به سادگی با جمعیتی که نصف‌شان سیاه و نصف دیگر سفیدپوست و نیمی ملوان و نیم دیگر غیرنظامی بودند، قاتی شدند.» رمان «شیاد» نوشته جان گریشام با ۱۱۰۰ نسخه و به قیمت ۱۹ هزار تومان در دسترس علاقمندان است

چه مجموعه‌هایی بیشتر فروختند

بازار گرم شعر در نمایشگاه کتاب

هادی حسینی نژاد ▲ ایران از دیرباز، سرزمین شعر است و شاعری. توجه به این حوزه که از علایق دیرین ایرانیان است، در بازار نشر کشور نیز نمود داشته و دارد؛ تا جایی که تعداد ناشران شعر در کشور، رقم قابل توجهی است. اما نگاهی داشته باشیم به فروش های شعر در نمایشگاه امسال:

از جهان غبار می ماند

درکم

مجموعه شعر «از جهان غبار می ماند» نوشته سیروس نوذری با ترجمه‌ای از رضا پرهیزگار از سوی انتشارات نوید شیراز روانه بازار کتاب شده است. این مجموعه در ۹۶ صفحه، با شمارگان ۵۰۰ نسخه و به بهای ۹ هزار و ۵۰۰ تومان روی میز ناشر قرار گرفته است. پرهیزگار معتقد است که حدود آزادی مترجم در برگردان اثر، از بحث‌های پیرامون و مناقشه پیرامون حوزه ترجمه پژوهشی‌ست که به پیدایش دوگانه‌ی ترجمه آزاد (معنا به معنا) در برابر ترجمه لفظ به لفظ (لغوی، تحت الفظی) انجامیده است. قدمت این جدال نظری، به عهد رومی‌ها (سیسرو، سال اول پیش از میلاد) و بعدها، جروم مقدس، اولین مترجم انجیل‌ها، از یونانی به لاتین در اواخر قرن چهارم میلادی، و نهضت پر بار ترجمه از یونانی، در عهد عباسیان، بازمی‌گردد و تاسده‌ی بیستم ادامه داشته است. البته لازم به یادآوری است که، به جز در ترجمه متون مقدس، که اعمال هرگونه تغییر در آن‌ها، عملی الحادی تلقی می‌شده، و در مواردی به مرگ مترجم می‌انجامیده، شیوه یا رویکرد لفظ به لفظ، کمتر مورد استفاده قرار می‌گرفته، چون حاصل پیروی دقیق از زبان مبدأ، معمولاً متنی بی‌معنی از کار در می‌آمده است. از نظر تجربه عملی، البته، به نظر می‌رسد، آزادی‌های مترجم در ترجمه شعر بیشتر باشد اما در ترجمه نثر هم نقلی است مشهور از، به گمانم، مارکز به مترجم آثارش گرگوری راباسا که «سعی کن (نقل به مضمون) آنچه را می‌خواسته‌ام بگویم ترجمه کنی، نه آنچه را گفته‌ام». در شعرهایی از این مجموعه می‌خوانیم: «اتاق / سیاره‌ای منجمد / از کیهانشانی دیگر»، «مهتاب / بر بام من / بر گور تو» و «شامگاه / چه‌ها که نادیده می‌ماند / کنج اتاق».

طبقه اول - اول شرقی

کتاب

مجموعه شعر «طبقه اول - اول شرقی» نوشته مرحوم سیداحمد حسینی منتشر شده است. این اثر شامل شش دفتر به نام‌های «رو به تنهایی ام دوید زنی که خودش عامل نخستین بود روی دیوار من نوشت - بمان گرچه پیراهنش پر از چین بود»، «ما پسرهای کوچکی بودیم مردهایی که گریه... نه! کردیم؟ تکه ابری شدیم سرگردان تا که یک شب به خانه برگردیم»، «هم چنان این جا خانه شاعران ایران نیست»، «کتاب خصوصن آبی را بخوانید»، «حدود ساعت ب ا ر ا ن به خانه برگشتیم میان بغض خیابان به خانه برگشتیم» و «تنافر حروف» است. در شعری از این مجموعه می‌خوانیم: «با ترس / دنیا آمدی / با ترس ترسیدن بمیر / با من بمان / تا آخر دنیای من / با من بمیر / مردی که / در این داستان / در فکر مردن بوده‌ست / حالا نشسته روبه روی مرگ خود / ایضاً // بمیر / در داستان فعلی / ات / تو راوی این قصه‌ای / در داستان فعلی / ام / همراه من / فعلن بمیر / در داستان فعلی / ام / یک فعل نامعلوم است / یک فعل نامعلوم که / فعلن کنار زن بمیر...»

مجموعه «طبقه اول - اول شرقی» نوشته مرحوم سیداحمد حسینی در ۱۲۰ صفحه، با شمارگان ۱۱۰۰ نسخه و به قیمت ۱۰ هزار تومان از سوی انتشارات نیماژ روانه بازار کتاب شد.

مجموعه شعر «کتاب» نوشته فاضل نظری از سوی انتشارات سوروی مهر منتشر شده است؛ مجموعه‌ای که در ۸۸ صفحه، با شمارگان ۲۵۰۰ نسخه و به بهای ۱۰ هزار تومان در دسترس علاقمندان قرار گرفت. در شعری از این مجموعه می‌خوانیم: «یادت نرود بادلم از کینه چه گفتم! / زیر لب از آن کینه دیرینه چه گفتم؟

این دست وفا بود، نه دست طلب از دوست! / اما تو، به این دست پر از پینه چه گفتم؟

دل، اهل مکدر شدن از حرف کسی نیست / ای

آه جگر سوز! به آیین چه گفتم؟

از بوسه گلگون تو خون می‌چکد ای تیر! / جان و

جگر سوخت! به این سینه چه گفتم؟

از رستم پیروز همین بس که پیرسند: / از کشتن

سهراب به تهمینه چه گفتم؟»

گفته بودم که تو را دارم دوست

نامق، یونس رضایی و جمال غمبار پرداخته شده است. در شعر «گل‌ب من!» از شیرکوه بی‌کس آمده است: «تو خود شیشه عطری نازک اندام و سربه‌مهری / آه، گل‌ب من! / سرت را به من بسیار / تا به دو انگشت این عشق شوریده / کلاه بوستان را بگردانم / تو را بگشایم و / یکبار هات / از چشمانم به درونم فرو ریزم / آه، گل‌ب من! / تردید مدار / تو نزد من شیشه‌ای هستی که تهی شدند نیست» در ۱۶۳ صفحه، با شمارگان ۵۵۰ نسخه و به قیمت ۱۰ هزار تومان از سوی انتشارات مروارید روانه بازار کتاب شد

در این کتاب به شعرهایی از برخی از شاعران گُرد زبان همچون عبدالله گوران، سواره ایلخانی‌زاده (پ. اهورا)، عمر سلطانی (وفا)، شیرکوبی کس، عبدالله نشیو، لطیف هلمت، رفیق صابر، فرهاد شاکلی، قاسم مویدزاده (هلو)، قباد جلی‌زاده، کریم دشتی، دلشاد عبدالله، محمد صالح سوزنی، کریم دافعی (ک. د. آزاد)، بختیار علی، فریدون ارشدی، فرهاد پیربال، دلاور قره‌باغی، معروف آقایی، ژیل‌احسینی، کُزال احمد، کُزال ابراهیم خدر، کامبیز کریمی، روز حلیجه‌ای، امین گردیگلایی، محمد گردو، نامق هورامی، چنار

مجموعه شعر «گفته بودم که تو را دارم دوست» شامل گزیده‌ای از عاشقانه‌های شعر معاصر گُرد با گزینش و بازسازی رضا کریم‌مجاور منتشر شده است. این کتاب از ناب‌ترین شعرهای عاشقانه‌ی شاعرانی است که در

لحظه‌های جلوه‌ی عشق، از

دل‌شان جوشیده است. در این

اثر گذشته از عاشقانه‌های شاعران

مشهور، عاشقانه‌هایی از شاعران

جدید آمده که تاکنون اثری از ایشان

به فارسی ترجمه نشده است.

ثبت یک رکورد تازه در نمایشگاه کتاب

حجم بی سابقه تراکنش‌ها

شلوغی شهرآفتاب و استقبال مردم از نمایشگاه کتاب تهران در روزهای پایانی هفته باعث شد تراکوردی تازه برای تراکنش‌های مالی نمایشگاه هم ثبت شود، رکوردی که مسئولان مربوطه می‌گویند در سال گذشته و در کل ایام برپایی نمایشگاه این تعداد تراکنش سابقه نداشته است. دست یابی به این رکورد نشان می‌دهد که امسال شلوغی نمایشگاه روی میزان خرید و تراکنش‌ها هم تاثیر گذاشته است.

مشاور منابع امور انسانی معاونت امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی گفت در نهمین روز نمایشگاه، پنجشنبه ۲۳ اردیبهشت، ۲۶۰ هزار تراکنش انجام شده است. نیکنام حسین‌پور افزود: «این تعداد تراکنش در هیچ یک از روزهای نمایشگاه کتاب سابقه نداشته و رکورد جدیدی محسوب می‌شود.»

او ادامه داد: «در مقایسه با آمار تراکنش‌ها در سال گذشته این تعداد تراکنش یک رکورد برای نمایشگاه کتاب محسوب می‌شود چون در هیچ یک از روزهای نمایشگاه کتاب سال گذشته این تعداد تراکنش ثبت نشده است.» مشاور منابع امور انسانی معاونت امور فرهنگی وزارت ارشاد همچنین از مسدود شدن بن‌کارت‌های بانک شهر در تاریخ ۲۵ اردیبهشت خبر داد و گفت: «با هماهنگی‌های انجام شده با بانک شهر همه بن‌کارت‌های بانک شهر ساعت ۲۱ روز شنبه ۲۵ اردیبهشت ماه مسدود خواهند شد. این اقدام به منظور جلوگیری از تخلقات انجام می‌شود و کسانی که نتوانند تا زمان مقرر شده از بن‌کارت‌های خود استفاده کنند، بعد از نمایشگاه میزان سهمیه مشارکتی آن‌ها بازگردانده خواهد شد که اطلاع‌رسانی آن از طریق سایت نمایشگاه انجام می‌شود.»

نشریه‌ی روزانه‌ی بیست و نهمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران

مدیر روابط عمومی معاونت فرهنگی وزارت ارشاد: سیدمحمد طیب‌طباطبائی
سرمدیر: محمدرضا رستنی
دبیر تحریریه: الهه خسروی یگانه
تحریریه: زینب کاظم‌خواه، کانیون کیخسروی، رضاناامجو، علی‌نامجو، سیده‌زهراموسوی، امیر خسروی، حامد رضایی، سمیه‌نورانی، حدیث محمدی، ایمان رستگار
دبیر طرح و کاریکاتور: حسین صافی
امور هنری و صفحه‌آرایی: سیدسیحان علی‌نابت
دبیر عکس: پروین عارفی
عکاسان: شهرام حسین‌پور، کیارش مسیبی، فرزانه مقانی‌فر، امیرحسین قربان‌حسینی، امیر صالح گرشاسبی، روزبه فولادی، پارسوا پاکیزه
ویرایش: حبیب‌رنوفه
نمونه‌خوانی: تصحیح: محمد پرویزی، احسان قدمی
حرف‌چینی: سمیرا اصلانی، جواد اطاعت
باسپاس از: مرتضی‌پری، مهدی‌سرای، پژمان عشوری
چاپ: کارنگ

طرح: حسین صافی

رئیس شورای اسلامی شهر آفتاب:

کاهش ۱۴ میلیارد تومانی هزینه‌ها با جابه‌جایی نمایشگاه

هرسال با برگزاری نمایشگاه کتاب تهران در مصلا چهار میلیارد تومان هزینه صرف ساخت تأسیسات نمایشگاه می‌شد و روزانه ۱/۵ میلیارد تومان سوخت هدر می‌رفت اما با ساخت شهر آفتاب در این هزینه‌ها صرفه‌جویی شد. رئیس شورای اسلامی شهر آفتاب گفت:

نمایشگاه شهر آفتاب در راستای بسترسازی برای اجرای الگوی اقتصاد مقاومتی بنا شده است. طبق آمار هر سال حدود سه تا چهار میلیارد تومان هزینه، صرف ساخت تأسیسات نمایشگاه می‌شد که با ساخت محلی دائمی برای برگزاری نمایشگاه از سال بعد نیاز به صرف چنین هزینه‌ای نیست. محبوب رضایی در گفت‌وگو با خبرنگاری خبر آنلاین ادامه داد: کاهش هزینه‌های آب و ذهاب مزیت دیگر برگزاری نمایشگاه در شهر کتاب است. بررسی‌های کارشناسان نشان می‌دهد به دلیل ترافیک سنگین شهری در اطراف مصلا تهران طی روزهای برگزاری نمایشگاه کتاب هر روز بالغ بر ۱/۵ میلیارد تومان سوخت هدر می‌رفت و هوای تهران آلوده‌تر می‌شد. رضایی استفاده از نیروی انسانی فراوان را یکی

دیگر از معایب برگزاری نمایشگاه در مصلا امام خمینی (ره) دانست و افزود: در گذشته منابع انسانی در قالب ۷۰ سازمان حدود شش ماه درگیر برگزاری نمایشگاه می‌شدند اما در شهر آفتاب فضایی گسترده برای برگزاری نمایشگاه در نظر گرفته شده که هر چند موقعیت جغرافیایی آن مرکز شهر نیست اما در مجاورت مرقد مطهر بنیان‌گذار کبیر انقلاب و در نزدیکی فرودگاه امام خمینی (ره) قرار دارد. به گفته رئیس شورای اسلامی شهر آفتاب، دیپلماسی فرهنگی و بین‌المللی در نمایشگاه امسال مورد توجه قرار گرفت و کشور روسیه مهمان ویژه نمایشگاه بود. به امید خدا در سال ۹۶ میزبان نماینده کشور ایتالیا خواهیم بود. او درباره طراحی نمایشگاه گفت: سالن‌های نمایشگاه امسال به مساحت تقریبی ۱۲۰ هزار مترمربع و در سه تیپ طراحی شده بودند. یک سالن بزرگ سه‌قلو به مساحت ۲۵ هزار مترمربع، چهار سالن متوسط و دوقلو هر کدام به مساحت ۱۵ هزار مترمربع و چهار سالن کوچک هر کدام به مساحت هشت هزار مترمربع محل اصلی غرفه‌های نمایشگاهی بود.